

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 marca 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący sędzia Barbara Orechwa-Zawadzka

Sędziowie Sławomir Bagiński

M. S.

Protokolant Edyta Katarzyna Radziwońska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 3 marca 2021 r. w B.

sprawy **obwinionego J. T. (1)**

przy udziale Rzecznika Dyscyplinarnego przy Ministrze Edukacji Narodowej

na skutek odwołania obwinionego J. T. (1)

od orzeczenia Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej dla (...) przy Ministrze Edukacji Narodowej z 21 stycznia 2020 r. sygn. akt (...). (...).94.2019

oddala odwołanie.

-1-

III APo 3/20

UZASADNIENIE

Komisja Dyscyplinarna dla (...) przy Wojewodzie (...) w dniu 15 kwietnia 2019 r., po rozpoznaniu wniosku Rzecznika Dyscyplinarnego, postanowiła wszcząć postępowanie dyscyplinarne wobec nauczyciela J. T. (1), zatrudnionego w Szkole Podstawowej nr (...) im. L. Z. w B. na podstawie umowy o pracę zawartej na czas określony od 1 września 2018 r. do 31 sierpnia 2019 r. jako nauczyciela języka polskiego. Rzecznik Dyscyplinarny zarzucił obwinionemu, że stosował niewłaściwe metody wychowawcze (dyscyplinowanie uczniów) na lekcjach języka polskiego w klasie IVE polegające na :

- uderzeniu ucznia (wymierzeniu klapsa) w dniu 20 grudnia 2018 r.,
- agresywnym zachowaniu wobec ucznia poprzez gwałtowne uderzenie jego piórnikiem o ścianę w dniu 6 grudnia 2018 r.
- wypraszaniu uczniów z lekcji na korytarz w czasie jej trwania i pozostawienie ich bez opieki, w okresie od 1 września 2018 r. do 21 grudnia 2018 r.

Komisja Dyscyplinarna dla (...) przy Wojewodzie (...), po przeprowadzeniu postępowania, orzeczeniem dyscyplinarnym z dnia 24 maja 2019 r. uznała J. T. (1) winnym zarzucanych mu czynów uznając, że obwiniony swoim

zachowaniem uchybił obowiązkom, o których mowa w art. 6 ustawy Karta Nauczyciela i wymierzyła obwinionemu karę nagany z ostrzeżeniem.

Powyższe orzeczenie zostało zaskarżone przez J. T. (1), który wniósł odwołanie do Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej dla (...) przy Ministrze Edukacji Narodowej.

Orzeczeniem dyscyplinarnym z dnia 21 stycznia 2020 r. Komisja powyższa, po rozpoznaniu odwołania, postanowiła utrzymać w mocy zaskarżone orzeczenie. W uzasadnieniu swojego stanowiska Komisja stwierdziła, że błędne wskazanie dwóch dat popełnienia czynów (20 grudnia 2019 r. i 21 grudnia 2019 r. – zamiast 20 grudnia i 21 grudnia 2018 r.) przez Rzecznika Dyscyplinarnego, było oczywistą pomyłką pozostającą bez wpływu na tok postępowania.

Komisja oceniając obszernie wyjaśnienia obwinionego w kontekście dowodów zebranych w sprawie, uznała twierdzenia J. T. (1), iż w dniu 20 grudnia 2018 r. w czasie lekcji dotknął prawego ramienia ucznia na wysokości jego krzyża i pupy, nie przykładając siły do tego ruchu, traktując to jako odruch życzliwości, jako potwierdzenie oddziaływania dwukrotnie na ciało ucznia, bez zaistnienia obiektywnych przyczyn i bez zgody i akceptacji ucznia. Bez wątplenia obwiniony naruszył w ten sposób nietykalność osobistą ucznia. Fakt niewyrażenia przez ucznia sprzeciwu w chwili zdarzenia nie oznacza, że uczeń wyraził zgodę na takie zachowanie nauczyciela. Nie ma zatem – zdaniem Komisji – podstaw do uznania, że opisane przez obwinionego zachowanie było zgodne z metodyką pracy wychowawczej i pozbawione elementów eksponowania przewagi fizycznej nad uczniem w celu osiągnięcia pożądanego zachowania ucznia w czasie lekcji.

W odniesieniu do zdarzenia z dnia 6 grudnia 2018 r. Komisja oceniając negatywnie zachowanie nauczyciela stwierdziła, że wzięcie przez nauczyciela do ręki przedmiotu należącego do ucznia (piórnika) stanowi swojego rodzaju agresję wobec dziecka. (...) piórnika jak twierdził obwiniony i brak refleksji nauczyciela po zdarzeniu, pozostaje w sprzeczności z wzorem prawidłowego zachowania nauczyciela,

-2-

nieakceptowanych z uwagi na dobro dziecka. Przyjmując wyjaśnienia obwinionego Komisja nie mogła uznać, iż w zachowaniu tym nie było agresji wobec ucznia bawiącego się piórnikiem na lekcji.

Komisja nie podzieliła również argumentacji J. T. (1) jako uzasadnienia wypraszania uczniów na korytarz podczas lekcji i pozostawiania ich tam bez opieki. Obwiniony zeznał o dwóch sytuacjach, gdy poprosił uczniów o wyjście z lekcji. W ocenie Komisji nie jest istotne, jaka była przyczyna wyproszenia uczniów na korytarz ani jak długo przebywali oni poza klasą. Pozostawieni bez nadzoru uczniowie narażeni zostali na brak poczucia bezpieczeństwa i pozbawieni możliwości korzystania z lekcji nadal prowadzonej przez nauczyciela.

Klasa IVe, w której doszło do zarzucanych czynów, jest klasą integracyjną, w której uczy się kilku uczniów z orzeczeniami o niepełnosprawności. W myśl art. 127 ust 4 ustawy z 14 grudnia 2016 r. Prawo (...) (Dz. U. 2016 poz. 1148, ze zm.), w zależności od niepełnosprawności intelektualnej, dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej organizuje się kształcenie i wychowanie, które stosownie do potrzeb umożliwia naukę w dostępnym dla nich zakresie, usprawnianie zaburzonych funkcji i rewalidację oraz zapewnia specjalistyczną pomoc i opiekę. Uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, niezależnie od miejsca kształcenia, mają prawo do kształcenia dostosowanego do ich indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych. W myśl § 7 ust 1 i 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. 2017 r. poz. 1578, ze zm.), zgodnie z którymi w szkołach ogólnodostępnych, w których kształceniem specjalnym są objęci uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w celu współorganizowania kształcenia uczniów, dodatkowo można zatrudnić nauczycieli posiadających kwalifikacje z zakresu pedagogiki specjalnej. Taki nauczyciel był zatrudniony w klasie IVe. Nie jest jednak obowiązkiem tego nauczyciela wspomaganie nauczyciela prowadzącego zajęcia w działaniach

wychowawczych (np. w zbieraniu przyborów z rozsyanego piórnika znajdujących się na podłodze za sprawą nauczyciela prowadzącego), lecz pomoc uczniom, z powodu których został zatrudniony.

W ocenie Komisji materiał dowodowy zgromadzony w sprawie świadczy o naruszeniu przez obwinionego J. T. (1) przepisu art. 6 ustawy Karta Nauczyciela. Przepis ten ani też inne przepisy tej ustawy, nie wymieniają katalogu czynów, które mogą być uznane za uchybienie godności zawodu nauczyciela, jest to kwestia podlegająca ocenie. Przez uchybienie godności nauczyciela rozumie się wszelkie jego zachowania, które nie mogą być akceptowane z uwagi na dobro i bezpieczeństwo powierzonych mu pod opieką dzieci oraz prawidłowe funkcjonowanie systemu szkolnego, takie, które podważają zaufanie nie tylko do danego nauczyciela, ale i innych nauczycieli całego systemu edukacji.

Zdaniem Komisji zachowania obwinionego były niestosowne i nieadekwatne do sytuacji. Nie ulega wątpliwości, że nauczyciel naruszył nietykalność osobistą ucznia. Zastosowanie przemocy fizycznej wobec ucznia i naruszenie jego nietykalności cielesnej stanowi niewątpliwie przesłankę do wymierzenia obwinionemu kary dyscyplinarnej, gdyż jest to uchybienie godności zawodu nauczyciela (art. 75 ust 1 Karty Nauczyciela) a także naruszenie obowiązku dbania o bezpieczeństwo ucznia w czasie zajęć organizowanych przez szkołę (art. 6 ust 1 Karty). To samo naruszenie dotyczy pozostawienia uczniów bez opieki, której dopuścił się obwiniony, wyprasając uczniów z lekcji na korytarz. Agresywne zachowanie nauczyciela

-3-

wobec ucznia, wyrażone poprzez gwałtowne uderzenie jego piórnikiem, było zachowaniem wielce niestosownym i nieadekwatnym do sytuacji. Zgodnie z art. 5 ustawy Prawo (...), nauczyciel ma obowiązek kierować się dobrem uczniów, troską o ich zdrowie, postawę moralną, poszanowaniem godności osobistej ucznia. Nieprzemysłane i nieadekwatne zachowania obwinionego stanowiły upokorzenie uczniów.

W ocenie Komisji nie ulega wątpliwości w świetle zgromadzonych dowodów, że obwiniony dopuścił się zarzucanych mu czynów.

Wymierzona obwinionemu kara dyscyplinarna nagany z ostrzeżeniem (stanowiąca najniższy wymiar kary) uwzględnia wszystkie okoliczności zdarzenia, stopień winy i szkodliwość społeczną zarzucanych czynów. Mając powyższe na uwadze, Odwoławcza Komisja Dyscyplinarna dla (...) przy MEN orzekła na podstawie art. 85 l ust 1 Karty Nauczyciela.

Odwołanie od powyższego orzeczenia złożył J. T. (1), wnosząc o wydanie przez Sąd Apelacyjny w Białymstoku orzeczenia o uniewinnieniu i zarzucając :

1. Stwierdzenie nieprawdy, że Obwiniony sam przyznał się do popełnienia czynów zabronionych i karalnych.
2. Naruszenie przepisów prawa procesowego poprzez zaniechanie, pominięcie, przemilczenie i zniekształcenie znaczącego materiału dowodowego, mającego istotne znaczenie dla pełnego zrozumienia i sprawiedliwego orzeczenia w sprawie.
3. Naruszenie Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 maja 2016r. w sprawie szczegółowego trybu prowadzenia postępowania wyjaśniającego i dyscyplinarnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 741) poprzez:
a) nieszczegółowy tryb postępowania wyjaśniającego; b) zlekceważenie wymogu uwzględnienia odpowiednio okoliczności poprzedzających oceniane zdarzenie (czyn) i następujących po ocenianym zdarzeniu (czynie).
4. Przeprowadzenie postępowania dowodowego w sposób nie zawsze profesjonalny, tj. pospieszny, powierzchowny, bez badania wszystkich faktów i okoliczności, wyrażnie ze z góry założoną tezą oceniającą.
5. Odwoławcza Komisja Dyscyplinarna dla nauczycieli przy Ministrze Edukacji Narodowej nie odniosła się w żaden sposób, ani na rozprawie, ani w Orzeczeniu, do wszystkich moich wniosków zawartych w odwołaniu od orzeczenia komisji I instancji.

6. Systematyczne, nieuzasadnione odrzucanie wniosków dowodowych Obwinionego – czemu niniejszym w końcu stanowczo się sprzeciwiam, ponieważ pozbawia mnie to możliwości udowodnienia mojej niewinności. Np. jeżeli Odwoławcza Komisja Dyscyplinarna odrzuca dokument, którego nie znała Komisja Dyscyplinarna, ale w swoim orzeczeniu powoływała się na znaczenie tego dokumentu, tyle że w sposób fałszywy, i jeszcze zaniechała tego dokumentu w aktach, mimo ujawnienia go przez Obwinionego – to takie postępowanie procesowe graniczy z absurdem !

7. Niewzięcie pod uwagę złej organizacji i niewłaściwych warunków pracy od początku r.szk. (...) w SP nr 51, w wymagającym specyfiki pedagogicznej środowisku klasy integracyjnej IVe, na które nauczyciel nie miał wpływu, a za które musiał odpowiadać, co miało swoje przełożenie na sytuację Obwinionego.

8. Pominięcia ważnych aspektów jawnego naruszenia – odpowiednio – prawa oświatowego i prawa pracy, mających wpływ na sytuację Obwinionego : w środowisku szkolnym, w okresie pełnienia obowiązków przez nauczyciela od 06 grudnia 2018 r. do 26.04.2019 r. w SP nr 51 w B., oraz podczas posiedzenia Komisji Dyscyplinarnej dla (...) przy Wojewodzie (...) w spr. (...). (...).4.2019 dn.

-4-

24.05.2019 r. i podczas posiedzenia Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej dla (...) przy Ministrze Edukacji Narodowej w spr. Nr (...). (...).94.2019 w dn. 21.01.2020 r.

9. Brak rzetelnej oceny, tak pod względem merytorycznym, jak i formalnym, tendencyjnie (wybiórczo) zgromadzonej dokumentacji. Stąd schematyczne powielanie dotychczasowej argumentacji w sprawie trzech przedstawionych zarzutów.

10. Brak dystansu wobec nieprawdziwych, często niespójnych i nielogicznych relacji, i wyłącznie subiektywnych opinii, szczególnie osób nieuprawnionych do charakteryzowania pracy nauczyciela języka polskiego, oraz brak obiektywizmu w ocenie zupełnie nieudowodnionych, niejasnych sytuacji i niejednoznacznych „dowodów”. Zlekceważenie zgodnego z prawem domniemania niewinności.

11. W dalszym ciągu brak niezbędnej wiedzy merytorycznej o pracy pedagogicznej i postawie nauczycielskiej Obwinionego – w zakresie odpowiednim dla sprawy. To prowadzi do dodatkowego obrażania oskarżonego o co innego. (Czy Komisja rozumie pojęcie empatii ?)

12. Oczywista przesada w opisie kategorii zdarzeń w podtrzymanym akcie oskarżenia. Zwraca uwagę zmiana kategorii zdarzeń przez Panią Rzecznik, czego nie zauważyła Odwoławcza Komisja Dyscyplinarna w Orzeczeniu. Chyba, że nie jest ważne, jakie słowa są wypowiedzane, bo i tak muszą znaczyć to samo.

13. Stosowanie w całej sprawie bardzo subiektywnej, a przy tym bardzo surowej oceny zdarzeń z moim udziałem, oraz tendencyjnej od początku (wybiórczej jakby ideologicznie) i stereotypowej (bo potocznej, ale współcześnie – niestety – dominującej) interpretacji wskazań „teoretycznych” przeciw nauk pedagogicznych i wybitnie „ogólnych” przepisów oświatowych, z pominięciem szacunku dla tradycyjnych metod wychowawczych i sprawdzonej praktyki pedagogicznej oraz – mówiąc po ludzku – zdrowego rozsądku w ocenie faktów, przy zaufaniu do autorytetu doświadczonego nauczyciela (profesjonalisty) i praktyka w zawodzie. Tworzenie pseudonaukowych teorii (nadinterpretacji) do zwyczajnych zdarzeń, które zostały przekłamane.

14. Pominięcie przeprowadzenia weryfikacji pełnych motywów osób, które oskarżam o pomówienie i manipulację faktami.

15. Stosowanie niepełnej, a zatem niezrozumiałej dla mnie argumentacji dowodowej w sprawie, w taki sposób, że w dalszym ciągu nie wiem, jakie konkretnie dowody zadecydowały przy każdym z trzech oskarżeń osobno o stwierdzeniu winy i karze.

Mając powyższe na uwadze, na okoliczność dowiedzenia słuszności mojego odwołania jw. wnoszę o :

I. Przeprowadzenie przez Sąd Apelacyjny dowodu z całości Akt mojej sprawy dyscyplinarnej o sygnaturze Nr (...). (...).94.2019 – w szczególności :

II. Przeprowadzenie dowodu z “Uwag do Protokołu z rozprawy dyscyplinarnej w dniu 21 stycznia 2020 r. w Ministerstwie Edukacji Narodowej” w sprawie o sygnaturze Nr (...). (...).94.2019, nadanych do MEN OKDdN dnia 01.03.2020 r. [nr przesyłki poleconej (OO) (...)]. [W załączeniu] – Na okoliczność dowiedzenia błędów i nierzetelności w postępowaniu Komisji oraz potwierdzenia nieprawidłowości w rozprawie.

III. Przeprowadzenie dowodu z Odwołania od Orzeczenia dyscyplinarnego o

-5-

sygnaturze KiO.5843.4.2019 z dnia 2019-05-24, wydanego przez Komisję Dyscyplinarną dla (...) przy Wojewodzie (...), doreczonego mi dnia 14.06.2019 r. oraz przeprowadzenie dowodu ze wszystkich moich wniosków i dowodów, zgodnie z ich przeznaczeniem w sprawie jw., zgłoszonych na rozprawie w dniu 21 stycznia 2020 r. w MEN, w tym osobno: z “poradnika” pt. Zasady dla nauczyciela pracy z dziećmi kl. IV i V. – Na okoliczność dowiedzenia naruszenia przepisów prawa procesowego i pominięcia znaczącego materiału dowodowego oraz zrozumienia mojej obrony.

IV. Przeprowadzenie dowodu z nagrania mojej rozprawy dyscyplinarnej w dniu 24.05.2019 r. w Kuratorium (...) w B.. – Na okoliczność dowiedzenia rozbieżności z Protokołem rozprawy oraz nieprawidłowości w rozprawie, a także potwierdzenia ważnych dowodów.

V. Przeprowadzenie dowodu z Pisma obwinionego wraz z wnioskami dowodowymi z dnia 22.05.2019 r., wniesionego pierwotnie do Komisji Dyscyplinarnej dla nauczycieli przy Wojewodzie (...) dnia 2019-05-23, oraz przeprowadzenie dowodu ze wszystkich moich wniosków i dowodów, zgodnie z ich przeznaczeniem w sprawie jw., zgłoszonych na rozprawie w dniu 24.05.2019 r. w Kuratorium (...) w B., w tym osobno : z O. do Komisji Dyscyplinarnej dla nauczycieli przy Wojewodzie (...) w B. z dn. 24.05.2019 r. (sygn. akt : KiO.5843.4.2019)[Pismo odreczne]. – Na okoliczność dowiedzenia pominięcia i potrzeby uzupełnienia ważnego materiału dowodowego oraz potwierdzenia złożenia przeze mnie dodatkowych wyjaśnień do zebranego materiału dowodowego.

VI. Przeprowadzenie dowodu z moich wniosków i skarg pisemnych kierowanych do rzecznika Dyscyplinarnego przy Wojewodzie (...) Kuratora Oświaty, w związku z zastrzeżeniami do postępowania wyjaśniającego w mojej sprawie dyscyplinarnej, tj. odpowiednio: z dn. 02.04.2019 r., z dn. 08.04.2019 r. i z dn. 25.04. 2019 r. – Na okoliczność dowiedzenia niewłaściwego trybu postępowania wyjaśniającego.

VII. Przeprowadzenie dowodu z moich Akt osobowych w SP nr 51 w B., tj.: kolejnych 4 Umów o pracę na czas określony, Przyznania dodatku motywacyjnego na okres 01.09.2018 r. – 28.02.2019 r., Decyzji o zawieszeniu w pełnieniu obowiązków z dn. 26.04.2019 r. – na okoliczność dowiedzenia celów dyrektora w związku ze sprawą dyscyplinarną oraz nierównego traktowania.

Ponadto :

VIII. Zobowiązanie przez Sąd Apelacyjny dyrektora Szkoły Podstawowej nr (...) im. L. zamenhofa w B., mieszczącej się pod adresem: ul. J.K. (...) A, (...)-(...) B., do pozytywnej i wyczerpującej odpowiedzi na moje pisma skierowane do niego, w związku z postępowaniem wyjaśniającym w sprawie dyscyplinarnej, tj.: z dn. 24.04.2019 r. (podano przez sekretariat), z dn. 26.04.2019 r. (p.sekretariat) i 27.04.2019 r. (list polecony). [W załączeniu: Pismo do dyrektora z dn. 27.04.2019 r. z

-6-

potwierdzeniem nadania] – Na okoliczność dowiedzenia nieuczciwego postępowania dyrektora w sprawie dyscyplinarnej.

IX. Zobowiązanie przez Sąd Apelacyjny dysrektora SP nr 51 w B. do przedłożenia Statutu Szkoły Podstawowej nr (...) im. L. Z. w B. I Regulaminu pracy tejże – stan prawny na 20.12.2018 r. – Na okoliczność dowiedzenia, czy istnieją w dokumentach szkolnych kategorie czynów zabronionych u nauczyciela.

X. Zobowiązanie przez Sąd Apelacyjny dysrektora SP nr 51 w B. do przedłożenia Protokołów Rady Pedagogicznej tejże – klasyfikacyjnej klas czwartych za I. półrocze i plenarnej za I. półrocze wraz z listami obecności i zapoznania się nauczycieli z tymi protokołami. – Na okoliczność dowiedzenia zaniedbania spraw wychowawczych w szkole i podważenia wiarygodności dyrekcji.

XI. Przeprowadzenie dowodu z P. obserwacji lekcji w SP nr 51 w roku szkolnym 2018/2019, tj.: Obserwacji oceniającej i Obserwacji doradczej. [W załączeniu: 2 zdjęcia planszy] – Na okoliczność dowiedzenia nierównego traktowania i naruszeń prawa wobec mnie oraz podważenia wiarygodności dyrekcji.

XII. Przeprowadzenie dowodu ze szkolego i nauczycielskiego Planu lekcji ze zmianami od początku IX.2018 do 13.II.2019 r. [W załączeniu: 5 zdjęć i 4 kserokopie] – Na okoliczność dowiedzenia naruszeń prawa pracy i oświatowego wobec mnie.

XIII. Przeprowadzenie dowodu z wybranych dokumentów moich akt osobowych i publikacji nt. wychowawcze z lat 1996-2003 (Zaświadczenie dla realizatorów programu profilaktycznego “Nasze spotkania” T..S.. (...); Dyplom “Szkoły Pomagania Innym. Klub (...)”; Zaświadczenie dla członka Zespołu (...); Artykuł z konferencji Kuratorium (...) “SU a wychowanie”; Legitymacja: Odznaka (...) za pracę społeczną dla dobra dzieci; Podziękowanie Biblioteki i LO za “ (...)”; Podziękowanie (...) Dziecka; 2 potwierdzenia Stypendiów Prezydenta Miasta dla moich wychowanek w uznaniu wybitnych uzdolnień humanist.). [W załączeniu] – Na okoliczność dowiedzenia, że nie jestem pozbawiony empatii, o co oskarżyła mnie Przewodnicząca podczas rozprawy.

XIV. Przeprowadzenie przez Sąd dowodu z moich zeznań i oświadczeń w całej sprawie.

XV. Umożliwienie mi przez Sąd wnoszenie jeszcze innych dowodów i zgłaszanie dodatkowych wniosków w całej sprawie w toku postępowania procesowego, w zależności od zaistnienia okoliczności tego wymagających – ze względu na relacje i zależności dowodowe.

XVI. Całkowite zwolnienie mnie z wszelkich kosztów sądowych (w tym zastępstwa procesowego), na które zupełnie mnie nie stać, ze względu na brak zatrudnienia od 01 września 2019 r. i w dalszym ciągu, w tym zastosowanie wobec mnie art 10 ust. 8 w związku z ust 5 pkt 2-5 ustawy : KN w okresie “zawieszenia mnie w pełnieniu obowiązków nauczyciela”, oraz ze względu na bardzo trudną sytuację rodzinną i materialną.

-7-

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje :

Apelacja jest niezasadna. Przedmiotem rozpoznania przed Sądem A. było to, czy stawiane obwinionemu J. T. (2) zarzuty :

- 1) Uderzenia ucznia (wymierzenie klapsa) w dniu 20 grudnia 2019 r.;
- 2) Agresywne zachowanie wobec ucznia poprzez gwałtowne uderzenie jego piórnikiem o ścianę w dniu 6 grudnia 2019 r.;
- 3) Wypraszenie uczniów lekcji na korytarz w czasie jej trwania i pozostawienie ich bez opieki w okresie od 1 września 2019 r. do 21 grudnia 2019 r.

są prawdziwe, a jeśli tak, to czy popełnienie tych czynów stanowi uchybienie obowiązkom wynikającym z art. 6 ustawy Karta nauczyciela, a wymierzona w postępowaniu dyscyplinarnym kara nagany z ostrzeżeniem jest adekwatna do stopnia winy nauczyciela.

W ocenie Sądu Apelacyjnego obwiniony w toku postępowania przed komisjami odwoławczymi obu instancji, jak i przed sądem przyznał, że opisywane zdarzenia stanowiące podstawę sformułowania zarzutów, rzeczywiście miały miejsce, jakkolwiek obwiniony w swoich wyjaśnieniach starał się umniejszyć ich wagę i wymiar. Skarżący twierdził, iż w dniu 20 grudnia 2019 r. nie uderzył ucznia (nie wymierzył klapsa), tylko dotknął ucznia w dolnej części pleców, chcąc skierować go do zajmowanego w ławce miejsca.

Zdaniem Sądu to wyjaśnienie nie jest wiarygodne, bowiem relacje uczniów, w tym chłopca niepełnosprawnego, którego czyn dotyczył, były takie, iż nauczyciel uderzył ucznia.

Odnosnie zdarzenia z 6 grudnia 2019 r. skarżący twierdził, że piórnik ucznia wypadł mu z reki, podczas gdy relacje nauczycielki wspomagającej S. i uczniów wskazują na to, że J. T. celowo uderzył piórnikiem o ścianę, co wywołało zamieszanie, uczeń płakał, a nauczyciel nie przeprosił ucznia i dalej prowadził lekcję.

Odnosnie wypraszania uczniów z S. lekcyjnej, podczas trwania lekcji, na korytarz, skarżący przyznał, że 2-krotnie miało miejsce takie zdarzenie.

W ocenie Sądu nie wolno nauczycielowi stosować takich metod wychowawczych, które powodują pozostawienie uczniów bez opieki i nadzoru na korytarzu, nawet na krótki czas.

Wykonywanie pracy nauczyciela, zawodu zaufania publicznego, wiąże się ze szczególnymi wymaganiami odnośnie zachowania nauczyciela, wypowiedzianych przez niego słów, bowiem nauczyciel nie tylko przekazuje uczniom wiedzę, ale jest dla nich wzorem do naśladowania i wychowawcą. Niekontrolowane, gwałtowne zachowanie nauczyciela podczas prowadzenia lekcji może wywoływać w uczniach lęk, poczucie zagrożenia, zachwiać poczuciem bezpieczeństwa.

Takie były skutki opisanych wyżej zachowań J. T. (1) podczas zdarzeń, które dały podstawę do sformułowania zarzutów przez Rzecznika Dyscyplinarnego i doprowadziły do wymierzenia obwinionemu kary dyscyplinarnej nagany z ostrzeżeniem. W ocenie Sądu Apelacyjnego wymierzona kara jest adekwatna do stopnia zawinienia nauczyciela i wagi

-8-

naruszenia przez niego obowiązków, sformułowanych w sposób ogólny w art. 6 ustawy Karta Nauczyciela. Obwiniony naruszył nietykalność cielesną niepełnosprawnego ucznia, pozostawiał bez opieki uczniów, których podczas lekcji wyprosił na korytarz, a także w obecności uczniów zachował się w sposób gwałtowny, rzucając o ścianę piórnikiem ucznia przeszkadzającego w prowadzeniu lekcji. Takie zachowania nie licują z wizerunkiem nauczyciela, który ma być dla uczniów wzorem, przewodnikiem i wychowawcą.

Skarżący niewątpliwie stanął przed trudnym zadaniem, po latach nauczania języka polskiego w liceum, musiał zmierzyć się z wyzwaniem podjęcia nauczania tego języka wśród dzieci liczących 9-10 lat, w klasie integracyjnej z kilkoma uczniami posiadającymi orzeczenia o różnym stopniu niepełnosprawności. Oczywistym jest, że inne metody nauczania i wychowania są odpowiednie dla uczniów liceum, a inne dla dzieci. O ile z nauczania przedmiotu nie było do skarżącego zastrzeżeń, o tyle stosowane przez niego metody „wychowawcze” były z pewnością niewłaściwe, niedopuszczalne i stały się powodem wszczęcia postępowania dyscyplinarnego. Skarżący broniąc się przed zarzutem naruszenia nietykalności cielesnej ucznia niepełnosprawnego poprzez wymierzenie klapsa w obecności całej klasy, przekonywał, że w istocie tylko dotknął chłopca, a wcześniej zdarzało się, że prowadził go trzymając za rękę. Należy stwierdzić, iż jest zasadnicza różnica pomiędzy wzięciem dziecka za rękę wyciągniętą w stronę nauczyciela (a więc za zgodą dziecka), a wymierzeniem mu klapsa, z czym związany był strach i upokorzenie wobec kolegów. Wagę tego

zdarzenia potęguje fakt, iż dotyczyło ono ucznia niepełnosprawnego, który z tej racji powinien być traktowany w szczególnie delikatny sposób.

Odnosnie podniesionych przez skarżącego w odwołaniu zarzutów dotyczących pewnych nieprawidłowości w postępowaniu przed komisjami dyscyplinarnymi obu instancji, należy stwierdzić, iż tracą one na znaczeniu po szczegółowym wysłuchaniu obwinionego przez Sąd Apelacyjny i dopuszczeniu dowodu z akt całego postępowania dyscyplinarnego, gdzie znajdują się dowody przywołane w odwołaniu. U. część wniosków dowodowych zgłoszonych w odwołaniu, Sąd zażądał i dopuścił dowód z akt osobowych obwinionego oraz ze Statutu Szkoły Podstawowej nr (...) im. L. Z. w B.. Pozostałe wnioski dowodowe nie podlegały uwzględnieniu, bowiem nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Należy podkreślić, iż nie była przedmiotem rozpoznania ocena merytoryczna pracy pedagogicznej J. T. (1) jako nauczyciela przedmiotu. W tym zakresie nie było do niego zastrzeżeń. Natomiast ocena zachowania skarżącego w aspekcie metod „wychowawczych”, zobrazowanych trzema wydarzeniami, stanowiącymi łącznie zarzut w postępowaniu dyscyplinarnym i przesądzających łącznie o wymiarze kary dyscyplinarnej, jest zdecydowanie negatywna. Oczywistym jest, że ani Karta Nauczyciela, ani przepisy wewnątrzszkolne nie zawierają katalogu zachowań zabronionych nauczycielom w stosunku do uczniów. Istotne jest, aby kierować się dobrem uczniów i godnością zawodu nauczyciela.

Ocena zachowania obwinionego według tych standardów została dokonana w niniejszym postępowaniu w sposób sprawiedliwy i wyważony.

Mając to wszystko na uwadze, Sąd Apelacyjny orzekł jak w wyroku (art. 385 kpc).